

D'ARTESÀ

NÚMERO VINT
AGOST

BABEL ISART

FULL DE L'ATENEU
L'ARTESÀ

COM a preu de l'enterrament del meu anonim, us ofereixo testamentàriament el rèdit de la coneixença. La qual cosa té lloc a la ciutat del Baluern, plena de gent, asfalt i gris. I en un dia de tardorença hora, en ple ús de raó, m'adreçaré:

A TOTS AQUELLS ulls d'ordinador, alimentats per una pila atòmica en lloc de cor, somniadors circumstancials en la metal·licitat de l'obrir braços i mans, a tots ells deixaré un sol número que comença per set milions i és acabat en vuit-cents quaranta-tres. Res més.

A TOTS AQUELLS que els agrada de badar per carrers i muntanyes, perdre el temps somniant davant un llibre, o senzillament, davant un paper blanc, amb un ocell de colorins a les mans; a tots aquets, els deixaré viu el somni i record d'haver nascut en una Vall, ombrosa i neta, tota ma llum i part de ma vida; la fresca rosada i la brillantor del Flamisell en mos ulls, moltes vegades mig clucs; els deixaré conèixer que tinc per cor una paraula, barreja de sol, mar i terra... i estima; m'agrada més parlar amb els ulls mateixos, i amb les mans, lliscant quan s'escau, pels marbres eteris i companys, estalviant mos llavis pel somri; que el meu nas és fràgil davant l'aroma de la vida i de les roses, i que m'agrada acaronar la neu, per blanca i per melodiosa. També els deixaré mon gust pel mar, blau i etern, pel cel, blau i extens, i per la terra que, senzillament, ni és blava ni m'és aliena. Tot això.

I A TOTA LA RESTA que no en vulgeu saber res, us deixo tot el que queda de full. Encara hi sortiu guanyant.

Soprenyé el camí de l'insospitat,
i amb estrany i desconexença fou rebuda.

Creuà el passadís, i amb el somri
remoguè de sobte la pols de la juvenesa.
L'arada de la foscor i de la flama
apropà els meus llavis als seus. i sovint
el cor en féu uns instants d'estrelles.

L'ombra de la temença dibuixa,
un calvari de preguntes, amb la mateixa mà
que aclucava llums i féu mudes
crides i preguntes.

Ara és obert d'esbarzers el camí
i l'herba de les voreres, a l'albada, ret llum
al pas del carruatge, que s'albira netament.

Encara és viva la realitat del somni
que va néixer d'una altra llunyana realitat.

És aquest joc del temps que ens fa jugar,
només, a la vida, i ens ajuda a perdre
cada instant i en alguns moments.

Març, desembre/84.

La nit abraça el somni
i brolla de la tenebra obscura
aquell crit que m'esquerpa:
-cops de martells en l'enclusa
de mes presoneres vivències.

Com podré mai derruir
aquell vell castell on viuen,
en l'ombra més profunda,
en habitacles més clarents,
les despulles de ma il·lusió?

Si la tendresa no pot sorgir,
i la llum que sotja l'esglai
del crit solidari en l'ombra
de la meua llunyana nit,
no pot desfer-se'n, del record,

jo no vull viure ja més presoner
en aquesta por, solitària i temerosa,
a l'esguard impossible
de la claror.

Març, abril/84.

NÚRIA LÓPEZ i GARCÍA: Biografia

L'únic que us ha d'interessar de la meua vida és saber per què escric poesia.

Perquè sentiments com el desig, la por i l'odi, fa massa temps que els tinc tancats dins meu.

No recordo exactament quan, però un cop vaig intentar dur un diari. I dic intentar perquè ho vaig deixar al poc temps. Més tard vaig tornar a trobar-lo i vaig quedar espantada del que hi havia escrit: fulls de la meua pròpia lletra dient com odiava els meus pares, ma germana i tots aquells que algun cop m'havien ajudat a passar malament.

Llavors vaig cremar tots aquells fulls, no podia permetre'm que algú descobrís la cara fosca d'aquella nena obedient que es deia Nuri.

I, en lloc del diari, vaig començar a escriure poesia. Era un sistema d'expressar-me en clau, sens perill: els deia a la cara que volia i ells no s'assabentaven de res. I, sorprenentment, que escrivia m'agradava.

Avui, que tant se'm fot que se n'assabentin o no, seguixo agradant-me escriure poesia.

POÈTICA

La poesia permet la creació seguida de sons, colors i imatges. La poesia també permet la senzillesa, la nuesa d'expressions amb un fonament arrelat en les més íntimes conviccions i experiències. Poesia és una adequació entre el nostre més íntim propòsit i una realitat composta per mots a través d'un procés mental més o menys complet i coherent, i que farà que sigui més o menys ambigu el resultat. Des d'aquestes afirmacions, filles del tecnicisme, a la realitat que ens ocupa, hi ha la trajectòria que va des de la teoria a la raó més senzilla i convincent de la nostra existència: aquella mera necessitat d'expressar-nos.

Cal que sapiguem, primer que tot, abans d'entrar en aquest món que hem obert als vostres ulls, que des dels mots més aparentment insignificants fins a les afirmacions més severes, constitueixen, tots plegats, una de les parts més prevades dels nostres éssers. Fóra va explicar-vos els significats de cadascun d'aquests poemes, perquè poeta fóra l'intentar-ho. Voldriem estalviar-nos ací les paraules del banal de Roda de Ter: «Cada poema és una raó per viure i un misteri per descobrir», degut potser a la nostra inseguretad de tenir un ple mestratge amb els mots; segurs que el nostre aprenentatge, avui encara en jove vida, camina lent i poc segur. Però sí que desitjariem us poguéssiu servir dels nostres poemes, per posar-vos-hi dins, i que la mateixa força que els féu brollar en dies ja colgats, avui us reconherti.

Per altra banda, per saber-ho nosaltres tan sols, volem dir-vos que dubtem si és possible el fet; ateses les personalitats de cada u. En aquest cas, pera vosaltres la música malencònica ara, adés persuasiva i sempre sincera d'aquests mons, i pera nosaltres, l'essència pregona de les paraules.

BABEL-ISART

Són els fulls
d'un llibre
els que em parlem
de vegades, Isiana.
Les remors obscures
que em sobten als carre
Les urpes de belles moss
amb mocadors d'or.

Les pàgines d'un llibre
on premo els meus somn
com si fossin llavis pintat
de donzelles.

Són els desitjos
de paraules,
anhels de perfumada ro
els que em fan, avui,
escriure
aquest poema.

De nit,
i de vegades
a les tardes,
sento
pel celobert del bany,
estranyes músiques
que vénen
del pis de dalt.

¿Ho somio
o són certes?
Mai he gosat preguntar.
Però no crec
que el veí canti:
"Dies Irae, Dies Il·la"
en anar-se a dutxar.

Vaig començar a sentir-me poeta quan, de nena, la meua vida transcorria entre quatre parets sense una finestra per on entrés un raig de llum exterior... Una nit, em vaig quedar embadalida amb el rellotge fluorescent que m'havien regalat. Per primer cop, entre les parets i jo, existia quelcom que es movia i que em donava la seva tènue llum, quasi màgica. El rellotge, des llavors, va ser el tresor que marcava el meu temps, que des d'aquell moment mai més s'aturaria. Les seves xifres em donaren el poder d'imaginar i les manetes, el poder d'endevinar el fantàstic món exterior. Vaig inventar-me paisatges i vaig percebre un sol poderós que feia morue les persones com si fossin titelles amb fils que penjaven d'ell. La meua cambra fou un camarot, en ell viatjava a través del món que jo havia creat, els clàxons dels cotxes de l'exterior varen passar a ser la sirena del barco que rugia en mig de la nit.

El meu pare, a l'altre cantó del món, pintava quadres de paisatges que jo no coneixia. Jo també volia pintar el meu món desconegut per mostrar-lo a la gent quan jo sortís d'entre aquelles parets que em feien presonera, però no existien els colors suficients per plasmar-lo. Aviat em vaig adonar que els colors que s'havien apoderat de mi eren el blanc i el negre. Només aquests eren els que jo podia fer servir per fer-me entendre: el blanc del paper, el negre de la tinta... i vaig començar a escriure.

Quan vaig sortir per fi d'entre les parets, vaig veure que el món no era com jo l'havia somiat. El poderós sol va cremar els meus ulls quan vaig anar a buscar-lo amb la mirada. Des de llavors, m'estimo la nit; i m'estimo més el silenci que les remors de la vida quotidiana. Estimo els dies de platja i el mar quan hi ha tempesta. Entenc els boigs i defujo els sensats. Anyoro els colors d'aquell món fantàstic. Aboco les meves inquietuds sobre el paper blanc... I, sobretot, estimo el meu rellotge oxidat; perquè encara continua marcant el temps —el meu temps—, perquè la seva pobre llum encara em dóna el poder de continuar imaginant... i, tal vegada perquè és l'únic que sap d'on neix la meua poesia.

S.F.O.

TEMPESTA

PLUJA

— la gent camina de pressa —

Saps què és la VIDA...

— un vell camina lent cap l'oblit —

S'ha descobert que el mar són les llàgrimes de la humanitat.

TEMPESTA

LLAMPECS

— Les fàbriques estan tancades —

S'acabarà el MÓN?...

— Una noia cerca l'amor —

Algú ha pensat que els estels són portadors de la felicitat.

TEMPESTA

TRONS

— La ràdio dóna l'hora exacta —

Fins quan... TOT?...

— Ha nascut un nen en algun lloc —

Diuen que el cel té un deute amb el sol, i la vida... amb la mort.

Mireu el poeta com li sagnen les ungles i els dits de tant cercar dins del pensament uns mots nous per oferir-vos.

Mireu el poeta la pell arrancada de la seva cara la mirada trencada i els llavis cosits per no poder fer el coit del sentiment amb la paraula.

Mireu el poeta quan cau la nit, el seu cor ferit i les seves llàgrimes que et parlaran del suïcidi lent de les paraules, tot el que pot dir ...**JA HO HAN DIT ELS ALTRES.**

Escriu per aquesta tan practicada afició de restar en bàl tan sols fixant l'atenció en els mots que, capriciosos, es presents, esmicolant imatges.

Sento que m'envolten, còmplices també en la lluita, i m'obliguen a cridar, a estimar, a odiar amb més consciència. Em besen els llavis, m'acaroren la pell, a voltes m'esgarpen, tan sincers.

Enllaçats en un poema configuren petites caixes que guarden, parcament expressats, segons de vida, perdurables i irònics. Em descobreixo en ells, em dibuixo amb els tancats, sense adonar-me'n; amb mi, sempre amb avoriment.

I en acabat, espero veure'ls envoltar altres pells, cada una amb un caire diferent, descobrint altres imatges; tots plegats en l'orgia dels mots que per la seva imperfecció ambigüitat es creen lliures.

Susanna G. Turigas

Barcelona, 23, octubre '84.

PRESENTACIÓ
Hores altes de la tarda, cap els volts de la tardor, un grup de tot just coneguts aprendents del gai saber, ofici reservat als escollits i als perseverants, ens trobarem: Jo Silvia, jo Núria, jo Susanna, jo Marc. Temerosos de la nostra veu, les paraules s'articulen lentes i fredes. Tu Silvia, tu Núria, tu Susanna, tu Marc. Ens confïem els mutus designis: una rècula de poemes solts caldejaren l'ambient amb més o menys mestratge. Més tard. Nosaltres, Silvia, Núria, Susanna i Marc, vam decidir donar nom a aquella experiència que anava gestant-se feia uns mesos, mentre a fora, els carrers sovint humids i freds, escoltaven les paraules d'aquell que allò que nosaltres practicàvem eren cançons de la joventut, que totes les dèries passen quan de dues sessions de suggeriments. BABEL-ISART fou el nom que sobrava el temps i no sabíem com perdre'l; i els millors, que allò que nosaltres practicàvem eren cançons de la joventut, que totes les dèries passen quan de dues sessions de suggeriments. BABEL-ISART fou el nom que triat d'un nombrós de suggeriments. BABEL-ISART fou el nom que avui, malgrat que encara no som grans, BABEL-ISART continua oferint son nom a qui ens titllava d'orats o badoqs, i després d'anar-se'n la dèria, ens queda la ploma tot reflectint allò que veiem, allò que vivim, encara que siguin avui muses de ciment i asfalt, tinguin forma de tucs de neu, o siguin paradisos de mar.

BABEL-ISART

EL TEU MOT ADÀGIO

Ni el teu cant ni els teus ulls desvetllarien, avui, el presbiteri — seria absurd.

Colgat el gest ressegueixes amb els dits el cercle buit, diletant d'instant porucs, pams de cos ... però Bachs s'ha deixat el rellotge aturat, subjecte passiu de la violència. Hi ha un narcís, constància de cap signe

i la tendresa en el sofre sagnant dels teus i cap de tots els misteris, i tot en el sol mot del teu si

LA RECERCA DEL MOT

Retruny, tàcit, el silenci. Somou les veus d'un món tan propi i encara desconegut, amb rauxes subtils, sovint desafiantes i malicioses.

Abarca tot l'espai, la pell fluïnt, perdent ja tots els límits, reafirma cada enllaç amb la matèria.

— folla, acara l'àcida nit pel roig de l'amor i la venjança, saborejant remors, delerosos somriures —

Retruny, altiu, el silenci; colrant la fina pell del pensament, àvida d'orgulls fins perfilar la tragèdia.